بررسی نحوه ترکیب پدیده های مستقل هیدرولوژی و جزر و مدی در رودخانه‌های جزر و مدی

فرهاد یکه یزدان دوست[۱]، حمید شاملو[۲] و آرش ادیب[۳]

۱- استادیار، دانشکده عمران دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی، yazdandoost@kntu. ac. ir
۲- استادیار، دانشکده عمران دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی، hshamloo@yahoo. com
۳- دانشجوی دکترا هیدرولیک، دانشکده عمران دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی، arashadib@yahoo. com

چکیده

در رودخانه هاي جزر و مدي براي تعيين دوره بازگشت طراحي علاوه بـر دوره بازگـشت سـيلاب بـه دوره بازگشت جزر و مد هم نياز است. پارامتر مهمي كه براي تعيين سطح آب ناشي از دوره بازگشت طراحي در رودخانه هاي جزر و مدي بايد به آن توجه كرد نحوه تركيب دوره هاي بازگشت سيلاب و امواج جزر و مدي است و براي اين منظور بايد يك ضريب تركيبي بدست آورد. با بررسي آمـار دبـي سيلاب در بالادست و آمار همزمان ارتفاع سطح آب در پايين دست ميـزان اسـتقلال ايـن دو پديـده تعيين مي گردد و با تقسيم حاصلضرب دوره هاي بازگـشت سـيلاب و امـواج جـزر و مـدي بـر دوره بازگشت توامان اين دو پديده ضريب تركيبي تعيين مي گردد. روش ديگر براي تعيين ضريب تركيبي استفاده از تعداد روزهايي در سال است كه اين دو پديده از يكديگر مستقل مـي باشـند. بـا تقـسييم تعداد اين روزها بر حاصل جمع مدت زمان سيلاب و مدت زمان سيكل جزر و مد مـي تـوان ضـريب تركيبي اين دو پديده را بدست آورد و با ضريب تركيبي روش اول مقايسه نمود. براي تعيين ضـريب تركيبي در اين مقاله از آمار دبي در ايستگاه هيدرومتري اهواز و آمار ارتفاع سطح آب در ايستگاه سه شاخه خرمشهر در رودخانه كارون كه مهمترين رودخانه جزر و مدي كشور است، استفاده شده است. برای این منظور برنامه ای واجد شرایط فوق طراحی و اجرا شده است که نتایج آن با اطلاعـات فـوق مقایسه شده که دارای انطباق مناسبی است.

واژه هاي كليدي: ضريب تركيبي، رودخانه كارون، سيلاب، امواج جزر و مدي، مدل ITSFM